

ماموریت‌های زمان‌بندی‌شده برای اجرای قانون آغاز شد

پرداخت ۱۷۰ هزار فقره تسهیلات در حوزه پوشاک

معاون توسعه کار آفرینی و اشتغال وزارت کار از پرداخت بیش از ۱۷۰ هزار فقره تسهیلات به بنگاهای خرد و کوچک در...

صفحه ۲

از امضا تا اجرا؛ ایران در حلقه موافقتنامه‌های تجاری

ایران با امضای چندین موافقت‌نامه تجارت آزاد و ترجیحی، در مسیر همگرایی اقتصادی است، اما اجرای محدود آن‌ها مانع تحقق...

صفحه ۲

تصمیم عجیب دولت و آشفته‌گی در بازار برنج

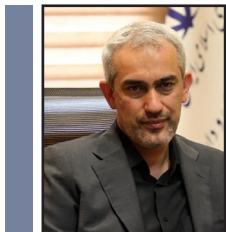
با توقف واردات برنج پاکستانی، تعادل بازار برنج ایران بر هم خورد؛ تصمیم دولت در اردیبهشت امسال باعث افزایش قیمت...

صفحه ۴

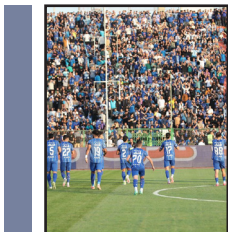
آمادگی کامل صنعت نفت برای زمستان

مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران از افزایش تولید گاز و آمادگی کامل عسلویه برای زمستان خبر داد و از مردم خواست با کنترل...

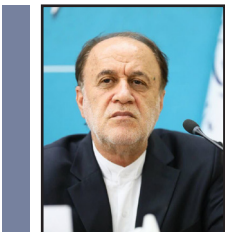
صفحه ۵

کاهش زمان
ترخیص کالا
به سه روز

خط و نشان برای
پرسپولیس
در دربی

در فضای مجازی
باید امنیت روانی
جامعه حفظ شود

ماموریت‌های زمان‌بندی‌شده برای اجرای قانون آغاز شد

فرحناز نعمتی هولاسو - رئیس‌جمهور با اشاره به تدوین شاخص‌های عمومی و تخصصی اجرای قانون اساسی برای ۳۵ دستگاه از سوی معاونت حقوقی ریاست جمهوری، گفت: به جای گسترده کردن ماموریت‌های دستگاه‌ها، بهتر است آنها را اولویت‌بندی کرده و برای اجرا مهلت زمانی تعیین کنیم.

بهرتر است آنها را اولویت‌بندی کرده و برای اجرا مهلت زمانی تعیین کنیم، افزود؛ نکته مهم در زمینه اولویت‌بندی و تعیین بازه زمانی اجرا، مشورت و مشارکت مجریان، صاحبان فرآیند و مردم است. اگر می‌خواهیم قانون یا تصمیمی را به شکل صحیح و به موقع اجرا کنیم، باید آن را با مشورت مجریان، صاحبان فرآیند و جمعیت هدف تهیه و تدوین کنیم.

باید علاوه بر تعیین ناظر کلی که در این فقره واحدهای حقوقی در نظر گرفته شده‌اند، مرجعی نیز مشخص شود که تخلفات موردی از سوی مراجعین و صاحبان فرآیند به آن اعلام و مورد رسیدگی قرار گیرد. رئیس‌جمهور با اشاره به آمار نارضایتی مردم از خدمات دستگاه‌ها که در نظرسنجی‌های پیش از سفرهای استانی دولت در هر استان انجام می‌شود، گفت: تأکید بنده این است که در گام اول حتی سراسر زیر مجموعه‌های دیگر قوا و ارگان‌های حاکمیتی هم نیروی و کار پیگیری شاخص‌های عمومی و تخصصی اجرای قانون اساسی را از همین قوه مجریه که به طور کامل تحت نظر و اداره خودمان است، آغاز کنیم.

پیگیری و ارزیابی واحدهای حقوقی دستگاه‌ها به نوعی ضمانت اجرای این شاخص‌ها محسوب می‌شود و گزارش‌های تهیه شده هر ۶ ماه یکبار به معاونت حقوقی و سالی یکبار به سازمان اداری و استخدانی ارائه می‌شوند و مبنای ارزیابی عملکرد دستگاه‌ها در زمینه اجرای اصول قانون اساسی خواهند بود.

در ادامه این جلسه، رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه اگر نگاهی به اصول قانون اساسی و کیفیت اجرای آنها بیندازیم، خواهیم دید که خود دستگاه‌های دولتی یکی از ناقضان اصلی این اصول و متخلفین در اجرای آنها هستند، اظهار کرد: به مصداق ضرب‌المثل «سنگ بزرگ علامت نژدن است»، باور دارم که وقتی هدف را کلی و بزرگ تعریف کنیم، تحقق آن اگر غیرممکن نشود، سخت خواهد شد.

پزشکیان با تأکید بر اینکه به جای گسترده کردن ماموریت‌های دستگاه‌ها،

سومین نشست «هیات پیگیری اجرای قانون اساسی» پیش از ظهر امروز یکشنبه ۱۸ آبان ۱۴۰۴، به ریاست مسعود پزشکیان و با حضور اعضا برگزار شد.

در ابتدای این جلسه، پس از توضیحات معاون حقوقی رئیس‌جمهور درباره دستورات جلسه، دبیر هیات پیگیری اجرای قانون اساسی، گزارش مسوولی از عملکرد یکساله این هیات ارائه کرد.

در ادامه جلسه گزارشی از تهیه و تصویب شاخص‌های عمومی و تخصصی اجرای قانون اساسی بر مبنای منشور حقوق شهروندی ارائه شد. بر این اساس شاخص‌های عمومی و تخصصی برای ۳۵ دستگاه اجرایی تدوین شده که پس از ابلاغ رئیس‌جمهور، به عنوان رئیس هیات پیگیری اجرای قانون اساسی، لازم‌الاجرا بوده و واحدهای حقوقی این دستگاه‌ها مسئول ارزیابی کیفیت اجرا و ارائه گزارش آن هستند.

نگاه افراطی و تقریبی به موضوع بنزین به کشور آسیب زده است

سخنگوی صنف جایگاهداران سوخت کشور با تأکید بر اینکه نگاه مبتنی بر افراط و تفریط به موضوع سوخت و بویژه بنزین به کشور آسیب زده است، گفت: جلوگیری از آسیب به دهک‌های پایین باید سرفصل همه تصمیمات در این حوزه باشد.

رضا نواز گفت: همه دولت‌ها برای اداره کشور دارای منابع و مصارف مشخصی هستند. اگر درآمدهای بخش انرژی از جمله بنزین و گازوئیل کاهش پیدا کند، دولت‌ها ناگزیر می‌شوند برای تأمین هزینه‌های خود یا از سایر منابع درآمد بیشتری کسب کنند، یا مصارف را در بخش‌های مختلف که گاه مرتبط با زندگی مردم است کاهش دهند تا بتوانند توازن مالی را برقرار کنند.

به گفته وی، تثبیت قیمت سوخت به ظاهر خوشایند به نظر می‌رسد، اما در واقع فشار مالی آن از مسیرهای دیگر به اقتصاد کشور بازگشته است و مردم هزینه‌های این تثبیت را در بخش‌های دیگر می‌پردازند. این به معنای مجوزی برای افزایش قیمت نیست ولی تأثیرپذیری اقتصاد کشور از این جهت قطعی است.

این فعال حوزه سوخت ادامه داد: حتی اگر کالای بنزین را صفر در نظر بگیریم، هزینه انتقال، حمل، خدمات و توزیع هر سال افزایش دارد؛ بنابراین وقتی قیمت سوخت ثابت بماند، دولت حتی امکان پوشش هزینه‌های انتقال و توزیع را هم از دست می‌دهد، اتفاقی که هم اکنون در حال وقوع است.

سخنگوی صنف جایگاهداران با اشاره به تبعات ارزی واردات بنزین به اقتصاد کشور اظهار داشت: نحوه تخصیص ارز برای واردات سوخت در نهایت بر اقتصاد خانواده و کل کشور اثر گذار است و چه بسا یکی از عوامل افزایش نرخ ارز باشد.

سخنگوی صنف جایگاه داران سوخت تأکید کرد: جایگاه‌های سوخت نقشی در تعیین قیمت و سهمیه سوخت ندارند ولی پیوسته از سیاست‌های قیمتی نادرست طی چندین دهه آسیب دیدند و دولت‌ها با عنوان اینکه چون قیمت پایین است بول نداریم، از این بخش انتظار تحمل شرایط را داشته‌اند که در عمل امکان براب کردن هزینه‌های جایگاه‌ها با انتظار دولت وجود ندارد و شاهد زیاندهی در این بخش هستیم.

نواز ادامه داد: البته دولت‌ها می‌توانند از منابع دیگری این کمبود را جبران کنند که جبران هم کرداند ولی اکنون به نظر می‌رسد ادامه این روش سخت شده است. البته که بخش‌های دیگر تأمین و توزیع هم در این وضعیت قرار دارند.

وی با بیان اینکه ضروری است دولت در هر گونه تصمیم‌گیری برای افزایش، کاهش و تغییر سهمیه‌بندی یا هر نوع سیاست در مورد سوخت، مردم را اقیاع کند، گفت: مردم بیش از خود تصمیم‌گیر از تبعات اقتصادی آن نگران هستند. اگر اقیاع و آگامسازی عمومی انجام شود و هم‌زمان دولت برنامه ریزی کند و اطمینان دهد که این تصمیم‌ها تأثیر منفی بر معیشت و گرانی‌ها ندارد و در این تصمیم عدالت بین اقشار مرفه و مستضعف برقرار شود، بهتر می‌توان به نفع کشور تصمیم گرفت. سخنگوی صنف جایگاهداران سوخت اضافه کرد: در فضای رسانه‌ای کنونی، نگاه افراطی و تقریبی نسبت به قیمت سوخت وجود دارد؛ عدای قیمت بنزین را با دلار مقایسه کرده و موضوع را دلاریزه می‌کنند و گروهی دیگر آن را «هفت» می‌دانند و معتقدند چون کشور نفت دارد، نیازی به دریافت بهای آن نیست که باید گفت هر دو رویکرد غلط است و باید کنار گذاشته شود. نواز خاطر نشان کرد: اگر دولت با تکیه بر نگاه بومی، تصمیم‌های خود را به درستی تبیین کند و توجه ویژه‌ای به ناوگان عمومی حمل‌ونقل و دهک‌های پایین جامعه داشته باشد تا از تصمیم‌ها آسیب‌نبینند، آن تصمیم در نهایت در جهت منافع ملی عمل خواهد کرد.

کاهش ۲۶ میلیارد مترمکعبی آب کشاورزی

های غلط باعث شده تولید به اراضی آبی وابسته باشد، بدون این که آب به صورت حجمی در اختیار کشاورزان قرار بگیرد.

وی تصریح کرد: با وجود تلاش‌ها برای بکارگیری از سیستم‌های نوین آبیاری، تغییر الگوی کشت، استفاده از بذور مقاوم و روش‌های بهره‌وری هیچ حد و اندازه و کنترلی برای مصرف آب در بخش کشاورزی وجود ندارد و مصرف آب بی‌رویه صورت می‌گیرد به طور مثال در تخصیص حجمی آب کشاورز یک موتور آبی با دبی ۱۵ لیتر بر ثانیه دارد که ۶ ماه فرصت دارد این حجم را مصرف کند و بعد قطع می‌شود و دیگر نمی‌تواند بیشتر استفاده کند به گفته آنجعی، در واقعیت وزارت نیرو آب را بدون محدودیت حجمی ارایه می‌دهد و اگر آب بیشتر مصرف شود فقط بول بیشتری دریافت می‌کند، بنابراین هیچ الزام و محدودیتی برای مصرف در بخش کشاورزی وجود ندارد حتی چاه‌های غیرمجاز هم کنترل نمی‌شوند، حتی طوری که قانون‌گذار اعلام کرده که چاه‌هایی که قبل از سال ۸۵ حفر شده‌اند، مجوز بگیرند که این خود تشویق به تخلف بوده است.

وی اضافه کرد: طبق قانون مصوب مجلس، این مجوزها داده شده و وزارت نیرو بابت آن‌ها درآمد داشته است. اما هنوز بسیاری از پرونده‌ها تعیین تکلیف نشده‌اند و بهره‌برداری غیرمجاز ادامه دارد. در تمام این سال‌ها، بدون تعیین تکلیف از چاه‌های غیرمجاز آب برداشت شده است

اجرای سیستم‌های نوین آبیاری امسال ۱۷۵ هزار میلیارد تومان اعتبار نیاز دارد

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی درباره آبیاری مکانیزه در بخش کشاورزی افزود: به طور قطع بالای ۹۰ درصد حیویات کشور با روش‌های نوین آبیاری کشت می‌شوند، حتی غلات نیز به همین سمت رفته‌اند. کشاورز چاره‌ای ندارد جز اینکه با وضعیت بحرانی آب تولید را بینه کند. در سبزی و صیفی نیز نمودارهای ۱۳ ساله داریم که نشان می‌دهد تولید افزایش یافته اما سطح زیر کشت کاهش پیدا کرده است به طور مثال در تولید گوجه‌فرنگی با آبیاری بسیار بالاتر برای مثال امسال برای پروژه‌های آب و خاک از جمله سیستم‌های نوین آبیاری، ایرواسیون کانال‌ها و لوله‌گذاری، رقمی حدود ۱۷۵ هزار میلیارد تومان نیاز بود اما کمتر از ۵ هزار میلیارد تومان تخصیص یافته است.

ویژه محصولات خوراکی شود و تنها می‌تواند در تولید چوب یا مصارف صنعتی بکار گرفته شود وی اظهارداشت: طبق تکلیف قانونی کشت بخش کشاورزی با فاضلاب ممنوع است و این موضوع در الگوی کشت ما جایی ندارد بنابراین هیچ خدمتی به این نوع کشت‌ها نمی‌دهیم، سایر دستگاه‌ها مثل وزارت بهداشت، سازمان محیط زیست، وزارت نیرو و قوه قضاییه مسئول برخورد قانونی با این مسئله هستند و حتی مردم می‌توانند موارد را گزارش دهند تا پیگیری شود آنجعی درباره اینکه اگر مردم شاهد تولید سبزی و صیفی با آب فاضلاب یا تخلفات مشابه شدند چه کنند افزود: استانداری‌ها، فرمانداری‌ها و بخشدارهای متولی اصلی این بخش هستند موضوع در شورای تأمین استان‌ها و شهرستان‌ها مطرح می‌شود و همه دستگاه‌های مسئول از جمله نیروی انتظامی می‌توانند ورود و برخورد کنند. تصمیم‌گیری‌ها در نشست‌های شورای اداری شهرستان‌ها و استان‌ها، به‌ویژه شورای تأمین، انجام می‌شود.

سیاست‌های غلط سال‌های گذشته منجر به کاهش منابع آب شد

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی درباره وضعیت آبی بخش کشاورزی و تلاش در خودکفایی محصول گندم با وجود محدودیت منابع آبی افزود: کشاورزی ایران گندم محور است و با توجه به وضعیت اقلیمی بخش عمده‌ای از اراضی زیر کشت گندم قرار دارد. اگر ابزارهای لازم از جمله سرمایه‌گذاری، اصلاح نظام بهره‌برداری فراهم شود خودکفایی در گندم دور دسترس نیست زیرا با توجه به ظرفیت‌های موجود می‌توانیم افزایش تولید در دیم‌زارها بدون استفاده از منابع آبی زیرزمینی و سطحی با اتکا به نزولات جوی داشته باشیم حتی می‌توانیم در این شرایط تولید حیویات، محصولات علوفه‌ای و دانه‌های روغنی را افزایش بدهیم آنجعی درباره آب حجمی اظهارداشت: مدیریت منابع آب در کشور رها شده و سیاست

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به کاهش شدید منابع آبی در بخش کشاورزی، سهم واقعی این بخش از مصرف آب کشور را کمتر از ۵۰ درصد دانست و تأکید کرد: سیاست‌های اشتباه، نبود کنترل بر چاه‌های غیرمجاز و تخصیص ناکافی بودجه، بحران آب را تشدید کرده‌اند.

مجید آنجعی درباره اینکه گفته می‌شود ۹۰ درصد منابع آبی کشور در بخش کشاورزی مصرف می‌شود و این بخش هدررفت بالایی دارد، اظهار داشت: امسال قرار بود ۷۷ میلیارد متر مکعب آب به بخش کشاورزی اختصاص یابد اما فقط ۵۱ میلیارد متر مکعب اعلام شده یعنی حدود ۲۶ میلیارد متر مکعب کاهش یافته است که با همین مقدار آب کشاورزان ۱۲۰ تا ۱۳۰ میلیون تن محصول تولید کرده‌اند.

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی افزود: اگر سهم بخش کشاورزی ۵۰ میلیارد مترمکعب است، دیگر نباید اتهام هدررفت آب متوجه این بخش باشد؛ سهم واقعی بخش کشاورزی از مصرف آب کشور بیشتر از ۵۰ درصد نیست.

وی مبنای محاسباتی سهم ۹۰ درصدی کشاورزی از منابع آبی را داده‌های چاه‌های بی‌نومتری با منابع آبی غیرمعتبر دانست و افزود: این اعداد به‌طور رسمی تعیین تکلیف نشده و قابل اتکا نیست.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اظهارداشت: وقتی متولی آب کشور پاسخ روشنی برای تعیین تکلیف ۵۰۰ هزار حلقه چاه غیرمجاز ندارد، یا اضافه برداشت از چاه‌های مجاز را کنترل نکرده، نمی‌توان به این آمار اعتماد کرد، طبق قانون، باید کنترل حجمی نصب می‌شد که هنوز اجرایی نشده است.

آنجعی راهکار برای حل بحران کمبود منابع آبی تصریح کرد: بخش کشاورزی همیشه متهم بوده، در حالی که کشاورز بیش از هر کسی قدر آب را می‌داند. به همین دلیل خودجوش به سمت بهره‌وری بیشتر رفته است به طور مثال در گذشته لوبیا با آبیاری غرقابی بیش از ۱۶ هزار متر مکعب در هکتار آب مصرف می‌کرد، اما اکنون با آبیاری قطره‌ای زیرسطحی این عدد به کمتر از ۳۵۰۰ متر مکعب رسیده و عملکرد هم بهتر شده است.

مصرف پساب غیراستاندارد و رها شده در تهران ممنوع است

معاون امور زراعت وزارت جهاد کشاورزی درباره استفاده بخش کشاورزی از پساب تصفیه شده گفت: در حال حاضر مراکزی داریم که پساب استاندارد تولید می‌کنند و در صورت تأیید آزمایشگاهی مصرف آن در بخش کشاورزی مشکلی ندارد زیرا فزولات سنگین جدا می‌شود. اما در تهران پساب غیراستانداردی داریم که رها شده است. این پساب نباید وارد چرخه کشاورزی به

اقتصاد

استفاده اخلاقی از علم
هوش مصنوعی

هفته جهانی علم در خدمت صلح و توسعه امسال با تمرکز بر شعار «استفاده اخلاقی از علم و فناوری‌های نوین» برگزار می‌شود؛ موضوعی که شامل هوش مصنوعی، زیست‌فناوری و علوم محیط‌زیست است و یادآور اهمیت پیشرفت علمی همراه با مسئولیت، عدالت اجتماعی و حفاظت از محیط‌زیست در ساختن آینده‌ای پایدار برای همه ملت‌هاست.

در جهانی که گاه صدای سلاح از فریاد انسانیت بلندتر می‌شود، «علم» هنوز تنها زبانی است که مرزهای جغرافیایی و سیاسی نمی‌شناسد و می‌تواند میان ملت‌ها پلی از درک، دوستی و امید بسازد. شاید به همین دلیل بود که در سال ۲۰۰۱ میلادی، سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) روزی را به نام علم در خدمت صلح و توسعه نامگذاری کرد؛ تا یادمان نرود دانشی که در مسیر انسانیت به‌کار گرفته شود، قدرتمندترین نیروی سازنده جهان است.

از نخستین سال‌های قرن بیستم تا امروز، این روز به نمادی جهانی برای گفت‌وگوی علم و اخلاق بدل شده است؛ روزی که پژوهشگران، دولت‌ها و مردم یادآور می‌شوند علم تنها با آزمایش و عدد معنا پیدا نمی‌کند، بلکه با مسئولیت، صلح و عدالت اجتماعی زنده است.

امروز در حالی که جهان با چالش‌هایی چون تغییر اقلیم، جنگ‌های فناورانه، بحران انرژی و نابرابری دیجیتال روبروست، بازگشت به پیام اصلی این روز ضروری‌تر از همیشه است. علم اگر در خدمت انسان نباشد، در نهایت در برابر او خواهد ایستاد.

هر سال در ۱۰ نوامبر، جامعه جهانی به ابتکار یونسکو، «روز جهانی علم در خدمت صلح و توسعه» را گرامی می‌دارد؛ روزی برای تأکید بر نقش علم به عنوان نیروی بنیادین در پیشرفت پایدار، ارتقای رفاه انسانی و حفظ صلح جهانی. این روز فرصتی است برای یادآوری این واقعیت که علم، فراتر از مرزهای جغرافیایی و سیاسی، ابزاری مشترک برای گفت‌وگو، همکاری و درک متقابل میان ملت‌هاست.

یونسکو از سال ۲۰۰۱ میلادی این روز را با هدف ترویج گفت‌وگو میان دانشمندان و جامعه، گسترش دسترسی همگانی به دستاوردهای علمی و افزایش اعتماد عمومی به پژوهش‌های علمی نام‌گذاری کرد. در این چارچوب، دولت‌ها، مراکز علمی، دانشگاه‌ها و رسانه‌ها نقش مهمی در انتقال پیام اصلی این روز بر عهده دارند. علم باید در خدمت صلح، توسعه پایدار و عدالت اجتماعی قرار گیرد. شمار امسال روز جهانی علم (۲۰۲۵) از سوی یونسکو بر اهمیت «استفاده اخلاقی از علم و فناوری‌های نوین از جمله هوش مصنوعی، زیست‌فناوری و علوم محیط‌زیست» برای دستیابی به آینده‌ای پایدار تأکید دارد. این شعار بازتاب‌دهنده نگرانی جهانی از گسترش نابرابری‌های فناورانه و آثار منفی سواستفاده از علم به حوزه‌هایی چون جنگ، تخریب محیط‌زیست و نقض حریم انسانی است.

کاهش زمان ترخیص کالا
به سه روز

وزیر امور اقتصادی و دارایی از مذاکره با بانک مرکزی برای تخصیص ارز لازم جهت عملی‌شدن وعده کاهش زمان ترخیص کالا به سه روز خبر داد. علی مدنی‌زاده در حیط دولت، در پاسخ به پرسشی درباره عملی‌شدن وعده کاهش زمان ترخیص ارز مرتبط است که در حال ترخیص است تا بتوانیم با سرعت هر چه بیشتر این وعده را عملی کنیم. بخشی از فرایند عملی‌شدن این وعده به تخصیص ارز مرتبط است که در حال بررسی با بانک مرکزی برای رسیدن به نقطه مطلوب هستیم وی افزود: تلاش می‌کنیم به‌زودی در زمینه تخصیص ارز با بانک مرکزی به تفاهم برسیم تا وعده کاهش زمان ترخیص کالا نهایی و جزئیاتش نیز اعلام شود.

وزیر امور اقتصادی و دارایی هفتم مهرماه با بیان اینکه «اولویت فعلی وزارت اقتصاد اخذ مجوزهای لازم از دولت و اصلاح این‌نامه‌ها برای تسریع فرآیند ترخیص کالاهاست، تأکید کرده بود: در مرحله بعد، اصلاح قانونی که موجب بروز رسوب کالا شده است در دستور کار قرار دارد. لایحه اصلاح این قانون آماده و برای تصویب به مجلس ارسال خواهد شد. این اقدام بخشی از برنامه ۱۰۰ روزه وزارت اقتصاد است و برنامه گمرک نیز در آن وجود دارد که مشخص می‌کند موانع موجود چگونه و با چه جدول زمانی برطرف خواهند شد

صاحب امتیاز: موسسه مطبوعاتی دانش پیام بامداد نوین
مدیر مسئول: کریم حسن پور
سردبیر: جمشید بیرامی
چاپ: جام جم
آدرس: تهران، بلوار مرزداران، خیابان البرز، البرزیکم، پلاک ۶
تلفن: ۰۲۱-۴۹۱۰۵۰۰
Gmail: Avaayeeghtesad@gmail.com
گستره توزیع: سراسری
شرکت توزیع: نشر گستر

احتمال لغو مدل برقی
پرفروش‌ترین پیکاپ آمریکا

وال استریوت زورنال به نقل از افراد آگاه، گزارش داد مدیران فورد، کنل گذاشتن پیکاپ برقی «ف ۱۵۰» (F-150) لایت‌نیک، پرفروش‌ترین پیکاپ برقی آمریکا را بررسی می‌کنند. شرکت فورد از اظهارنظر در این مورد، خودداری و اعلام کرد: در حال حاضر بر تولید انواع بنزینی و هیبریدی پیکاپ «ف ۱۵۰» لایت‌نیک، در طول احیا از حادثه آتش‌سوزی ۱۶ سپتامبر در کارخانه نولیس، تمرکز دارد. ماه گذشته، یک مقام اتحادیه کارگری به رویترز گفت: فورد به دلیل آتش‌سوزی در کارخانه تأمین‌کننده آلومینیوم در نیویورک، تولید پیکاپ برقی «ف ۱۵۰» لایت‌نیک را در کارخانه دیربورن میشیگان، متوقف کرده است.

تهران بی‌نفس؛ هشدار به سیاست‌های شهرسازی

عاطفه دهقانی | توسعه عمودی بی‌ضابطه و افزایش تراکم در تهران بدون تأمین سرانه‌های خدماتی، شهر را در آستانه خفگی قرار داده و سیاست‌های شورای عالی شهرسازی با یاد بازنگی شود.

یک مصوبه، عملاً در کل یک شهر تراکم را افزایش داده است؛ بدون آنکه سرانه‌های جدید شهری برای خدمات و فضاهای عمومی در نظر گرفته شود.

شورای عالی شهرسازی با یک مصوبه، تراکم کل شهر را افزایش داده است

چنین اقداماتی عملاً موجب توسعه عمودی بی‌ضابطه شده که تبعات آن چندین برابر تصمیمات اشتباه شهرداری‌هاست. بنابراین اگر قرار است دستگاهی مورد بازخواست قرار گیرد، باید عملکرد شورای عالی شهرسازی در چهار دهه گذشته نیز بررسی شود. مجوز بسیاری از بلندمرتبه‌سازی‌ها، در واقع از سوی شورای عالی شهرسازی و معماری صادر شده و شهرداری‌ها تنها اجراکننده بوده‌اند. این شورا به جای آنکه مسیر توسعه افقی متوازن را دنبال کند و از ظرفیت زمین در کشور به‌صورت هدفمند استفاده کند، مدلی از توسعه عمودی را پیش گرفته که فاقد ضابطه و برنامه‌ریزی بوده است. نتیجه چنین رویکردی، خفگی شهری، ترافیک، فشرده‌گی بیش‌ازحد بافت و کاهش کیفیت زندگی در کلان‌شهرهاست. ما مخالف توسعه عمودی نیستیم، اما این توسعه باید ضابطه‌مند باشد؛ به‌گونه‌ای که حریم برج‌ها، سرانه‌های خدماتی و فضاهای عمومی رعایت شود، نه آنکه ساختمان‌ها بدون برنامه و کنل هم قد بکشند.

در مورد تهران نیز باید گفت که توسعه این شهر باید با دقت بیشتری انجام شود. درست است که جمعیت تهران نباید بیش از این افزایش یابد، اما در مقابل، وسعت تهران و سرانه‌های شهری آن باید به نحوی افزایش یابد تا نسبت جمعیت به مساحت به حالت متعادل برسد.

در برخی مناطق تهران باید ساختمان‌های فرسوده تخریب و فضاهای باز برای آماندگاری در مواقع بحران ایجاد شود. این اقدام مستلزم آن است که در حریم تهران فضاهای جدیدی برای ساخت‌وساز فراهم شود تا تعادل جمعیتی حفظ گردد.

وقتی برخی معابر شهری به‌دلیل ساخت‌وساز بی‌ضابطه در معرض انسداد هستند، در صورت وقوع زلزله یا حادثه، امکان آماندگاری از بین می‌رود. بنابراین بخشی از فضاهای شهری باید باز شود و در

موضوع بلندمرتبه‌سازی در کشور به شکل اصولی اجرا نشده است. ما در حالی از توسعه افقی و عمودی صحبت می‌کنیم که در عمل، توسعه عمودی کشور به‌صورت بی‌ضابطه و بدون رعایت اصول شهرسازی انجام شده و این مسئله منجر به بروز مشکلاتی همچون تراکم‌فروشی، ترافیک سنگین و دیگر مسائل شهری شده است. در مورد کمیسیون ماده ۵، پرونده‌هایی که خارج از طرح تفصیلی شهرداری مطرح می‌شود، معمولاً در سطح استان‌ها یا حضور استاندار یا نمایندگان وزارت راه و شهرسازی بررسی می‌شود. در واقع، ترکیب این کمیسیون‌ها عمدتاً دولتی است و شهرداری در آن تنها یک رأی دارد. حتی اگر شهرداری در مواردی تخلفی انجام داده یا رانتی ایجاد کرده باشد، باید توجه داشت که حجم این موارد بسیار محدود بوده است. برای مثال، اگر مجوز ساخت چند برج یا هتل خاص صادر شده که تعداد واحدهای آن از ۲۰ تا ۳۰ طبقه بیشتر کرده، در مجموع تعداد این موارد در چند سال اخیر به حدود ۵۰ پرونده هم نمی‌رسد؛ یعنی در نهایت حدود دو هزار واحد در پنج سال گذشته مشمول چنین مجوزهایی بوده‌اند.

این در حالی است که شورای عالی شهرسازی و معماری کشور در مقیاسی بسیار گسترده‌تر اقدام به افزایش طبقات در شهرهای مختلف کرده است. به عنوان مثال، در شهرهای مانند یزد یا مشهد، تصمیم گرفته شده که دو تا چهار طبقه به ساختمان‌ها اضافه شود. این مداخله در مقیاس شهری، معادل افزایش حدود ۲۰۰ هزار واحد مسکونی است؛ در حالی که بدون افزایش سرانه‌ها و امکانات شهری، چنین تصمیمی موجب فشار مضاعف بر بافت شهری و زیرساخت‌ها می‌شود. بنابراین، باید دید این توسعه بی‌ضابطه را چه نهادهای انجام داده است؛ شهرداری یا معاونت شهرسازی و معماری وزارت راه و شهرسازی؟ به نظر می‌رسد تصمیمات شورای عالی شهرسازی، در برخی موارد اثرات بسیار گسترده‌تری از مداخلات شهرداری‌ها داشته است.

ما اصلاً تأیید نمی‌کنیم که مجوزهای خاص و رانتی صادرشده توسط شهرداری‌ها درست بوده یا غلط، اما باید مقایسه متصانانه‌ای داشت. در حالی که کمیسیون ماده ۵ ممکن است در چند نقطه مجوزهای محدودی صادر کرده باشد، شورای عالی شهرسازی با

عوض زمین‌های جایگزین در حاشیه شهر برای جبران کاهش بافت مسکونی اختصاص یابد.

مشکل امروز تهران تنها جمعیت نیست، بلکه نسبت نامتعادل جمعیت به مساحت و کمبود فضاهای خدماتی و سبز شهری است. برای رفع این مشکل باید در محلات مختلف بازنگری صورت گیرد، زیرا در حالی که در برخی مناطق فضاهای سبز مطلوبی ایجاد شده، در محلات دیگر عملاً چنین فضایی وجود ندارد.

ایجاد توازن میان مناطق و محلات شهری و توسعه هدفمند فضاهای سبز و باز، ضروری است تا از خفگی شهری جلوگیری شود. در برخی مناطق لازم است تعدادی از ساختمان‌ها تخریب و به فضای سبز تبدیل شود و به همان نسبت، توسعه در حاشیه شهر جبران گردد.

ساخت‌وساز در سواحل جنوبی کشور نه تنها خطرناک نیست، بلکه ضرورت اقتصادی دارد

یکی از فرصت‌هایی که مغفول مانده، ظرفیت‌های سواحل مکران است. دولت باید برای تشویق بخشی از جمعیت به مهاجرت به مناطق ساحلی و فعال‌سازی ظرفیت‌های مکران اقدام کند.

دیدگاه پرهیز از توسعه مکران به بهانه سونامی، غیرعلمی و اشتباه است

این دیدگاه که به‌دلیل خطر زلزله یا سونامی نباید در سواحل جنوبی کشور ساخت‌وساز انجام شود، نادرست است. بسیاری از بزرگ‌ترین و ثروتمندترین شهرهای جهان در کنل دریا و اقیانوس‌ها بنا شده‌اند. در حالی که شهرهای بندری ما، از جمله بندرعباس و بندر امام، از نظر امکانات شهری ضعیف هستند، باید شهرهای ساحلی جدید با جذابیت‌های زیستی و شهری ایجاد شود. حتی در مورد منطقه مکران نیز بخش قابل‌توجهی از سواحل آن در مجاورت خلیج فارس و خارج از محدوده اقیانوس هند است و خطر سونامی در آنجا بسیار پایین است. بنابراین توسعه شهری در سواحل جنوبی کشور نه تنها ممکن، بلکه ضروری است و می‌تواند بخشی از فشار جمعیتی و اقتصادی کلان‌شهرهایی چون تهران را کاهش دهد.

توقف موقت محدودیت‌های صادرات عناصر خاکی کمیاب چین

داده‌های گمرک چین از رشد ۱۰.۵ درصدی صادرات عناصر خاکی کمیاب و تعلیق کنترل‌های تجاری پس از توافق رهبران پکن و واشنگتن خبر می‌دهد. داده‌های تازه اداره کل گمرک چین نشان می‌دهد صادرات عناصر خاکی کمیاب این کشور در ماه اکتبر ۲۰۲۵ ۴۴۴۵ تن رسیده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته افزایش ۱۰.۵ درصدی دارد. این رقم در حالی منتشر شده که در ماه‌های پیش از آن، به‌دلیل محدودیت‌های نظارتی شدید و کاهش تقاضای جهانی، روند صادرات با افت محسوس مواجه بود.

عناصر خاکی کمیاب مجموعه‌ای از ۱۷ فلز کلیدی هستند که نقش حیاتی در صنایع نوین دارند؛ از باتری‌های خودروهای برقی گرفته تا تلفن‌های هوشمند و توربین‌های بادی. چین با سهمی بیش از ۸۰ درصدی از تولید جهانی، عملاً تعیین‌کننده مسیر عرضه این مواد خام است و هر تحول در سیاست‌های صادراتی پکن می‌تواند مستقیماً بر زنجیره‌های تأمین صنعتی جهان اثر بگذارد.

در ماه آوریل، دولت چین برای نخستین بار پس از یک دهه، کنترل‌های سختگیرانه‌ای بر صادرات این عناصر اعمال کرد. هدف رسمی پکن از این اقدام، کاهش خروج مواد اولیه استراتژیک و حمایت از صنایع داخلی عنوان شد، اما پیامد عملی آن، کمبود گسترده در زنجیره تأمین جهانی و افزایش هزینه تولید برای شرکت‌های بزرگ آمریکایی، ژاپنی و اروپایی بود.

بر اساس گزارش رویترز، محدودیت‌های یادشده نه تنها موجب جهش قیمت عناصر خاکی کمیاب در بورس فلزات لندن شد، بلکه صنایع خودروسازی در اروپا و ایالات متحده را به دنبال تأخیر در تحویل قطعات حیاتی موتورهای الکتریکی با چالش مواجه کرد.

بسیار این حال، تحولات سیاسی در پایان ماه اکتبر ورق را بر برگرداند. پس از دیدار شه‌ جین پینگ و دونالد ترامپ در شهر بوسان کره جنوبی، کاخ سفید و وزارت بازرگانی چین خبر از توافقی غیررسمی دادند که بر اساس آن، پکن به صورت موقت کنترل‌های صادراتی ۹ اکتبر را به حالت تعلیق درآورد.

چین در بیانیه‌ای رسمی اعلام کرد: «با توجه به شرایط بازار جهانی و نیاز به ثبات زنجیره‌های تأمین، اجرای بخشی از محدودیت‌های صادراتی اعلام‌شده در اکتبر تا پایان سال آینده به تعویق می‌افتد.» این تصمیم، در واقع به معنای بازگشت تدریجی جریان صادرات عناصر خاکی کمیاب به سطح پیشین است.

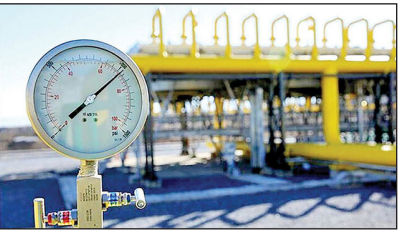
با وجود این عقب‌نشینی، پکن تأکید کرده است که سیاست‌های آوریل همچنان برقرار خواهد بود. بر اساس آن مقررات، صادرکنندگان موظفند برای هر محموله عناصر خاکی کمیاب مجوزهای زیست‌محیطی و صنعتی ویژه دریافت کنند؛ اقدامی که از دید کارشناسان غربی نوعی کنترل تاکتیکی بر بازار جهانی محسوب می‌شود. به گفته منابع صنعتی در شانگهای، پس از اعلام توقف موقت محدودیت‌ها، سفارش‌های صادراتی به کره جنوبی و آلمان رشد ۱۵ تا ۲۰ درصدی داشته است. بازار انتظار دارد مجموع صادرات چین تا پایان سال ۲۰۲۵ به بیش از ۵۰ هزار تن برسد؛ رقمی که می‌تواند اثر روانی مثبتی بر صنایع الکترونیک و انرژی تجدیدپذیر جهانی داشته باشد. سوی دیگر، برخی ناظران بین‌المللی این تصمیم را تاکتیک پکن برای کاستن از فشارهای سیاسی و واشنگتن پیش از مذاکرات تجاری زمستانی می‌دانند. در واقع چین با استفاده از ابزار منابع استراتژیک، به شکلی نرم در حال تعدیل موازنه قدرت اقتصادی با آمریکا است؛ موازنه‌ای که طی سال اخیر به دلیل اعمال تعرفه‌های تجاری و محدودیت‌های فناوری در حوزه تراشه‌ها به تزلزل کشیده شده بود.

به لحاظ اقتصادی، بازار جهانی عناصر خاکی کمیاب در سال ۲۰۲۵ حدود ۹ میلیارد دلار برآورد شده است و پیش‌بینی می‌شود تا ۲۰۲۷ به بیش از ۱۲ میلیارد دلار برسد. در چنین شرایطی، هر تصمیم چین در زمینه صادرات یا محدودیت عرضه، مستقیماً بر قیمت جهانی محصولات مرتبط مانند موتورهای خودروهای برقی و مبدل‌های انرژی باد اثر خواهد گذاشت.

فرد پنجشنبه گذشته، در بیانیه‌ای اعلام کرد: موجودی خوبی از پیکاپ برقی «ف ۱۵۰» داریم و مرکز خودرو الکتریکی روز را در زمان مناسب دوباره راه‌اندازی خواهیم کرد، اما در حال حاضر تاریخ دقیقی برای آن نداریم. روزنامه وال استریوت زورنال به نقل از افراد آگاه نوشت: مدیران جنرال موتورز در مورد توقف تولید برخی از پیکاپ‌های برقی گفت و گو کرده‌اند. طبق گزارش رویترز، سه خودروی سبز بزرگ دیترویت شامل فورد، جنرال موتورز و استلانتیس، برنامه‌های بلندپروازانه برای خودروهای برقی در آمریکا را کنار گذاشته و به تولید مدل‌های بنزینی روی آورده‌اند.

هوشمندسازی انرژی؛
صرفه‌جویی ۲۰ تا ۳۵ درصدی
در خانه‌و صنعت

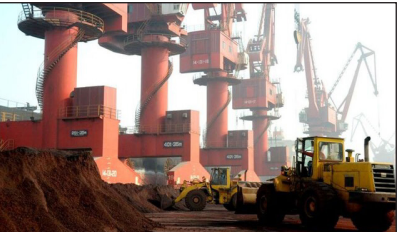
وزارت ارتباطات با اجرای پروژه هوشمندسازی انرژی قصد دارد مصرف انرژی در کشور را به‌طور هوشمند مدیریت کند؛ بر اساس پیش‌بینی‌ها، این طرح می‌تواند صرفه‌جویی بین ۱۵ تا ۲۰ درصد در بخش خانگی و ۲۵ تا ۳۵ درصد در صنایع ایجاد کند و افراد با کنترل مصرف خود، امکان کسب درآمد از مازاد صرفه‌جویی را خواهند داشت.

طی سال‌های گذشته بهینه‌سازی مصرف در کشور بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. هرچند ایران از ذخایر متوعی از سوخت فسیلی مانند نفت و گاز و تولید فراورده های نفتی بر خوردار است، اما مصرف انرژی در کشور ما بیش از دو برابر استاندارد جهانی است.

به دلیل اینکه هوشمندسازی نقش موثری در کاهش مصرف انرژی، صرفه‌جویی در زمان و افزایش امنیت دارد، تشکیل زیست بوم هوشمندسازی انرژی به عنوان یکی از راهکارهای علمی و فناورانه توسط وزارت ارتباطات در دستور کار قرار گرفت که در صورت اجرای آن میزان صرفه‌جویی بین ۱۵ تا ۲۰ درصد و برای صنایع بین ۲۵ تا ۳۵ درصد خواهد بود. بر اساس این طرح باید شش سامانه هوشمند پیاده‌سازی شود که از سنسورها تا نرم‌افزارها و الگوریتم‌های هوش مصنوعی را شامل می‌شود.

در واقع برای هر فردی یک پروفایل انرژی درست شود و همه اشتراکات آب، برق و گاز و موارد دیگر در حوزه انرژی، مرتبط با پروفایل گشته شده، مشخص شود تا افراد تکلیف خود را بدانند و در آن اعتبار انرژی به افراد داده شود. بر این اساس افرادی که به میزان مصرفشان از اعتبار انرژی استفاده می‌کنند، می‌توانند مازادش را در بازار عرضه کنند.

یعنی اگر کسی صرفه‌جویی کرد، از محل صرفه‌جویی درآمد می‌تواند برای او ایجاد می‌شود و شخصی هم که مازاد مصرف دارد، می‌تواند از بازار آن را بکند. با این روش پیش‌بینی ما این است که هم مردم بین ۱۵ تا ۲۰ درصد صرفه‌جویی کنند و هم سامانه‌های دیگری که برای صنایع در نظر گرفته‌ایم بین ۲۵ تا ۳۵ درصد صرفه‌جویی ایجاد کنند بنابراین بسته کاملی پیشنهاد داده شد.

افزایش صادرات عناصر
خاکی کمیاب چین

جدیدترین داده‌های گمرکی، نشان داد صادرات عناصر خاکی کمیاب چین در اکتبر نسبت به سپتامبر، ۹ درصد رشد کرده که اولین افزایش ماهانه پس از سه ماه کاهش متوالی است.

داده‌های اداره کل گمرک چین، نشان داد که این کشور به عنوان بزرگ‌ترین صادرکننده عناصر خاکی کمیاب جهان، در اکتبر ۲۰۲۵ ۴۴۴۵ تن عناصر خاکی کمیاب فروخته است. میزان صادرات از ابتدای سال جاری تاکنون، ۱۰.۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال میلادی گذشته افزایش یافته است.

این رشد در حالی روی داد که ماه‌های قبل به دلیل محدودیت‌های نظارتی و کاهش تقاضای جهانی، فعالیت صادراتی کاهش یافته بود.

عناصر خاکی کمیاب به‌طور گسترده در محصولات مانند خودروهای برقی، تلفن‌های هوشمند و توربین‌های بادی استفاده می‌شوند.

داده‌های منتشر شده، نشان نداد که کدام محصولات و کشورهای واردات بیشتری را در اکتبر ثبت کرده‌اند.

چین در ۹ اکتبر، از گسترش گسترده کنترل‌های صادرات عناصر خاکی کمیاب که در ابتدا در آوریل اعمال شده بود، رونمایی کرد، اما پس از دیدار دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا و شی جین‌پینگ، همتای چینی‌اش در بوسان کره جنوبی، در ۳۰ اکتبر، ترامپ اعلام کرد آنها به توافقی برای ادامه صادرات عناصر خاکی کمیاب از چین رسیده‌اند.

بر اساس گزارش رویترز، اندکی پس از آن، چین اعلام کرد کنترل‌های صادراتی ۹ اکتبر را با وجود محدودیت‌های آوریل که به کمبود در زنجیره‌های تأمین جهانی خودرو منجر شد به مدت یک سال متوقف خواهد کرد. با این حال، کنترل‌های اعلام شده در آوریل، همچنان فعال هستند.

قیمت ارز بازار آزاد (تومان)	
دلار	۱۰۷,۸۱۰
یورو	۱۲۴,۳۰۰
پوند	۱۴۸,۱۰۰
درهم	۲۹,۶۵۰
لیبر	۲,۵۵۰
سکه تمام	۱۱۵,۶۰۰,۰۰۰
سکه نیم	۵۸,۱۰۰,۰۰۰
سکه ربع	۲۳,۶۰۰,۰۰۰
سکه یک گرمی	۱۶,۴۳۰,۰۰۰